Ա.

Գերապատիւ և Գերայարգ Տեառն Տեառն Աբբայ Հօր մերոյ Ստեփաննոս Վրդպ.ի բազում խոնարհութեամբ ողջոյն աջահամբոյր

... Թագաւորն յոյժ բարւոք վարի այժմ, և ամենեքին գովեն զիմաստութիւն նորա. միայն թէ նախչի աղան որ միշտ առ թագաւորին էր, և հանապազ բարեխառնէր զօրէնս և զհրամանս նորա, մեռաւ յաւուրս յայսոսիկ, և ամենեքին լացին զմահ նորա մանաւանդ հայք և յոյնք: Հացն էր եօթանասուն տրամն ստակ մի, և յաւուրս յայսոսիկ է 85, տրամն ստակ մի: Վէզիրն զհաճոյս թագաւորին շահել կամեցեալ զիրս եասախին հոգացաւ խստագոյն եւս պատուիրել. իսկ թագաւորն յաւուր միում յորժամ շրջէր ընդ քաղաքն ծպտեալ, զի՞նչ է այս ասէ ցվէզիրն զի ծառայք իմ կապկանման շրջին ընդ քաղաքն: Եւ անտի սակաւ մի ընդարձակեցաւ նաև ի կողմանէ եասախին: Ակնեցիք բողոք կալեալ առ թագաւորն վասն էմիրի միոջ վասն չարութեանց նորա, և առեալ ոստիկան ի թագաւորէն զթուղթաճի պաշին նորա, սպանանել ետուն զէմիրն. բայց յետոյ բազմութիւն էմիրներուն յարուցեալ ի ձեռն կնոջ միոյ լեզուագարի, որ իբրև մայր մեռելոյն անձամբ խօսէր յատենին, կալան զարս չորս երևելիս յակնեցւոց անտի որ ի կոստանդնուպօլիս, և գլխատեցին ի դուռն արքունի: Վէզիրն ի շրջիլն ծպտեալ ետ կշռել զմիսն զոր կին մի առեալ էր ի մսավաճառէն, և գտաւ կշիռն պակասեալ յօխայէն 15 տրամ. և ասաց ցկինն ցուցանել զկրպակ մսավաճառին. իսկ տէր կրպակին իրազեկ եղեալ խոյս ետ անտի. և եկեալ վէզիրն ի կրպակն եգիտ ի նմա մսավաճառ զթուրք մի երիտասարդ անձնեայ, և նա էր տարաշխարհիկ օտար նորոգ եկեալ ի կոստանդնուպօլիս, և մտեալ ի կրպակն իբրև խալֆայ. յայնժամ հրաման ետ վէզիրն կախել զնա ի կրպակի անդ իւրում վաղվաղակի, իսկ նա յերկիւղէն առժամայն անկաւ և մեռաւ: Վասն որոյ կախեցին զնա ըստ հրամանին արկեալ չուան ըստ անութ նորա: Նորանիստ պատրիարգին ի վերայ քրթմնջիւն էր ի մէջ հայոց, և կաթուղիկոսն հրաման առաքեաց դնել կոստանդնուպօլիս զայլ ոմն իբրև նուիրակ իւր բաց ի պատրիարգէն, և էր ասեն յանուանէ նշանակեալ զաբրահամ վարդապետն զառաջնորդն իզմիրու. ընդդէմ կացին պատրիարգն և պատրիարգականք նորոգ նուիրակութեանն և նուիրակին այնմիկ. և խստացաւ բան պատրիարգականացն և ֆերմանով և չաւուշով վտարեցին և առաքեցին զաբրահամն որ ակն եղեալ էր պատրիարգութեան կոստանդնուպօլսի յերկիր և յաշխարհ իւր:...

Յամի տեառն 1764
Հոկտեմբերի 16
[Կ. Պոլիս]

Նուաստ ծառայ
Հ. Անանիա Ճամպազօղլու

ՄԾԲ.

Բ

Գերամեծար գերյարգելի Աբբայ հօր մերոյ Տեառն Տեառն Ստեփաննոսի վարդապետի ողջոյն

Թղթ. ՃՂԴ

... Յաւուրս յայսոսիկ հատին զգլուխս չորից ի յակնցոց՝ որոց ոմանք էին սառաֆք, և ոմանք հացագործք. զերիս եւս զայլս ի յակնցոց խնդրէին սպանանել. բայց նոքա թագեան, և ոչ եկին ի ձեռս: Պատճառն սպանման նոցա էր այս, զի ի գաւառն ակնայ նախիպ (այսինքն գլխաւորն էմիրներու) ոմն ընդ ոմանց էմիրից բազում չարիս և վնասս հասուցանէր նոցա. զորոց իբրև ասա ի ստամպօլ ետու[ն] ակնցիք (գլխաւորքն այնք գլխատեալքն) արզուհալս թագաւորին. սա առաքեաց անդ զիւր թուղթաճի պաշին առ ի